

kan bruge selv i eet Selvetendomsbrug, kan han derimod bruge selv, naar han sammenlægger den med den Gaard, hvoraf han er i Besiddelse. Det er indlysende med Hensyn til den Forbindelse, hvori denne Lov staaer med den hele Fæstelovgivning, at, idet man fastholder samtlige disse betydningsfulde Bestemmelser om en mildere Fæstevang, hæver man derved meget betydeligt deres Virksomhed igjennem Sammenlægningen. Disse Bemærkninger ville altsaa gjøre, at jeg maa stemme for det Ændringsforslag, som er stillet af Schøler (Formanden: Minoriteten i Udvalget). Ja, men der staaer anført i den omdeelte Betænkning „Schøler“. Forsaavidt man skulde finde, at disse Bemærkninger vilde være tilstrækkelige til, at man ikke ønskede at gaae ind paa det hele Lovudkast, vilde man kunne anføre den vistnok ikke ganske ugrundede Bemærkning, at man jo dog har en bestaaende Bevillingsret, og at der ad Bevillingsveien kan ske Meget af det, som man frygter for at fastsætte i Lovgivningen; men jeg vil dog hertil bemærke, at det gjør en meget stor Forskjel, om en Mand i Bestemmelsen af hele sin Fremgangsmaade og sin Beregning har en Lov liggende for sig, som han kan bruge, og om han derimod er henvist til at gaae ad Bevillingsveien, hvis Udsald dog altid er tvivlsomt; han vil jo ikke med Sikkerhed kunne vide, om de samme Ansøksøer altid blive gjældende i Administrationen, som til en vis Tid ere gjorte gjældende. Og endelig er det heller ikke uden al Betænkelse, at Bevillingsveien saa at sige lukkes. Jeg seer meget godt, at det ærede Udvalg i den Henseende har været betænkt paa at holde den noget aaben, men at den dog lukkes og holdes indenfor visse bestemte Grændser, det er for mig ikke uden Betænkelse. — Der kunde være enkelte Tilfælde, som kunne fordre en anden Behandling end efter de gjældende Lovbestemmelser, og at saadanne Forhold ikke kunde ordnes uden ved en bestemt Lov, maatte jeg ansee for lidet ønskeligt. Jeg mener, at Livets Forhold mod Hensyn til disse Gjenstande ere saa mangfoldige og saa forskelligeartede i de forskellige Egne, at det virkelig i enkelte Tilfælde vilde være betænkeligt, om Bevillingsveien aldeles blev lukket; men dette blev Tilfældet, naar Udvalgets Bestemmelser bleve vedtagne.

J. N. Hansen: Det er mig en Glæde i denne Sag at kunne slutte mig til, hvad den ærede sidste Taler har anført. Hans Betragtning er hovedsagelig den samme, som ogsaa jeg nærer angaaende dette Lovudkast. Det er min Hovedindvending imod det, at det er aldeles ubetimeligt, og at det for Diebliffet vilde virke overmaade skadeligt med Hensyn til forskellige Forhold, om det skulde blive til Lov. Jeg kan ferøvrigt, med Hensyn til de foreliggende Forslag til § 1, ifølge hvad jeg allerede nu har udtalt, nøies med at erklære, at jeg stemmer for de Ændringsforslag, der ere stillede saavel af et æret Medlem af Thinget (Schroll), som ikke har været i Udvalget, som ogsaa af Minoriteten i Udvalget (R. Schøler), medens, selv om disse Ændringsforslag blive vedtagne, hvilket jeg vil haabe, dette dog ikke kan bringe mig til at finde Loven i sin Heelhed betimelig i dette Dieblif. Jeg kan ikke nægte, at en Formindskelse af det Jarlige, der ligger i Lovudkastet, er tilveiebragt ved Udvalgets Hovedforslag til Paragraphen; men paa den anden Side maa jeg erklære, at det dog aldeles ikke hæver eller afsværger de Farer, der deri ligge, og den ærede sidste Taler har ogsaa meget rigtigt gjort opmærksom paa den indre Forskjel, der er i Lovgivningen mellem de Selvetergaarde, man vil indrømme en saadan Sammenlægningsfrihed, og dem, der ere under Fæstevang. De forskellige Grunde, der ere anførte af de forskellige Talere, skal jeg ikke gjentage, jeg skal derimod kun erindre om, at man jo aldeles ikke er udelukket fra at faae disse større Gaarde, idet man kan faae dem ved Udsykning af de endnu større; og forsaavidt Forholdet selv maatte medføre Nødvendigheden af, at man fik saadanne Mellemgaarde, saa troer jeg, at man kan være overbevist om, at Forholdet dog for sig ogsaa vil udvikle sig derhen, at de ville komme tilstede ved Udsykning af enkelte af vore mangfoldige store Herregaarde. Men den Fare, som jeg seer, og som jeg ikke hidtil har hørt paapege, skal jeg tillade mig at nævne. Det er jo dog en temmelig almindelig Mening, at vi ikke ville kunne undgaae snart at faae en Tvangslø